

Wie betaalt de duurdere bewaarfactuur voor aardappelen?

Door het verdwijnen van enkele essentiële gewasbeschermingsmiddelen zal zowel de teelt als de bewaring van aardappelen fors duurder worden. Daarenboven zal ook het risico dat er wat fout loopt sterk toenemen. Een prijsstijging die deze extra kosten dekt, is dan ook een vereiste.

Karolien Cools, landbouwconsulent Boerenbond

Het verdwijnen van gewasbeschermingsmiddelen bezorgt de sector al enige tijd kopzorgen. Zo heeft dit de voorbije jaren al tot een gestage kostprijsstijging geleid, maar ook de teelt gezond houden wordt steeds moeilijker. Dat nu in één klap ook de loofdoder diquat en de kiemremmer CIPC verdwijnen, zal heel wat inspanningen vereisen van de aardappeltelers.

Duurdere alternatieven

Het PCA maakte een aantal berekeningen van wat de extra kosten zullen zijn voor de teelt en bewaring van aardappel. De alternatieve loofdoders die beschikbaar zijn werken trager, vragen in een aantal gevallen twee toepassingen of moeten gecombineerd worden met loofklappen. Loofdoding zal niet alleen moeilijker worden, maar ook meer tijd kosten. Volgens de berekeningen van het PCA zal een chemi-

sche loofdoding circa 1 euro/ton duurder worden. Dus ook voor korte bewaring zal de kostprijs stijgen.

De kostprijs van de kiemremming (inclusief toepassingen en arbeid) varieert heel sterk tussen de verschillende alternatieven (zie tabel). Ook de verschillen tussen de jaren, afhankelijk van de kiemlust van de aardappelen, kunnen sterk verschillen. Maleïnehydrazide (MH) is niet duurder dan CIPC, maar MH is zeker niet voldoende voor een lange bewaring. Bovendien moeten de toepassingsomstandigheden ideaal zijn om een goede werking te garanderen, wat in sommige jaren niet mogelijk zal zijn. Restrain (ethyleen) is voor lange bewaring schijnbaar het goedkoopste product, maar ook hier zijn er enkele belangrijke beperkingen. Restrain heeft een negatieve invloed op de bakkleur van de aardappelen, die varieert van ras tot ras maar zeker bij lange bewaring zeer nadelig kan zijn. Het is dan ook essentieel om hierover tijdig afspraken te maken met de afnemer over wat wel en niet kan als kiemremmer. Voor alle begassingsproducten is een luchtdichte loods vereist, maar aangezien de concentratie aan ethyleen in de loods continu op niveau moet blijven, is het voor Restrain nog belangrijker dat er geen gas kan 'lekkend' uit de loods. Biox-M en 1,4Sight zullen dus voor lange bewaring heel vaak de enige mogelijkheden zijn en deze zijn zeer duur. In een aantal gevallen zullen ook combinaties van middelen nodig zijn. Een exacte kostprijsberekening

is dan ook zeer moeilijk en zal verschillen van jaar tot jaar.

Nog meer extra kosten en risico

Naast de extra kosten voor de alternatieve loofdoders en kiemremmers zijn er nog meer extra kosten. Loodsen waarin de voorbije jaren CIPC werd toegepast, bevatten nog heel wat residu's van CIPC en moeten gereinigd worden. Een eenvoudige droge reiniging zal onvoldoende zijn. Het is trouwens onmogelijk om met de huidige technieken alle residu's uit de loods te krijgen. Ook de extra kosten die in heel wat loods zullen moeten gemaakt worden om ze geschikt te maken voor het toepassen van de begassingsproducten, zijn nog niet meegerekend in de kostprijs. In een aantal gevallen zal lange bewaring niet meer mogelijk zijn.

Tot slot werd er ook nog geen rekening gehouden met de beperkingen die er zullen ontstaan bij de keuze van het verkoopmoment van aardappelen. Telkens na een begassing zal je opnieuw moeten rekening houden met de wachtermijn vooraleer je kunt verkopen. En een aantal producten vereisen een minimale vullingsgraad van de loods om nog een goede toepassing en werking te garanderen.

Tabel. Kostprijs van kiemremming (in euro/ton) voor lange bewaring

CIPC vloeibaar	2,5
CIPC foggen	4,8
Biox-M (240 ml/ton)	19,1
Biox-M (390 ml/ton)	30,7
1,4Sight (80 ml/ton)	17,2
1,4Sight (120 ml/ton)	23,5
Restrain	3,5-5,0
Kostprijs voor korte bewaring (tot iets na nieuwjaar)	
MH* (Fazor, Itcan, Himalaya, Crown, Magna)	2,5

© PCA

Conclusie

Aardappelen telen en bewaren wordt in 2020 fors duurder. Zeker als we bij de keuze van de kiemremmer rekening houden met de beperkingen van een aantal middelen, is de keuze vrij beperkt. Voor bewaring tot eind mei zal dit 16 tot 18 euro/ton meer kosten in vergelijking met 2019. In een jaar met moeilijke bewaring zal dit zelfs oplopen tot 20 à 25 euro/ton.

Het is dan ook onaanvaardbaar dat er voorstellen zijn om de contractprijzen voor korte of middellange bewaring te laten dalen of op het niveau van 2019 te houden. Zelfs een leek ziet dat de voorgestelde prijsstijgingen voor lange bewaring ruim onvoldoende zijn om de extra kosten en risico's te dekken. ■

CIPC heeft tijdelijke MRL nodig!

Het verbod op CIPC zal een daling van de MRL (maximaal residu-niveau) als gevolg hebben. Er wordt geijverd om een tijdelijke overgangs-MRL (tMRL) te verkrijgen om de residu's op te vangen van aardappelen uit loodsen waar in het verleden met CIPC werd gewerkt. Op dit moment is er nog geen tMRL goedgekeurd. Dit wil zeggen dat residucontroles op de oogst van 2020 in loodsen waar vroeger CIPC werd gebruikt, zullen leiden tot een overschrijding van de MRL met productweigering en/of-vernietiging, recall ... als mogelijk gevolg. Maar ook met een tMRL zal er nog een risico blijven dat er nog CIPC-waardes worden vastgesteld die boven die MRL liggen. Voor wie zal dit risico zijn? En wat zullen de gevolgen zijn?

Innoveren doe je zo
**kom kijken,
leren, innoveren!**

Eureka, ik heb het gevonden! Dat geweldige idee nu ook nog uitwerken, dat is niet evident. Het Innovatiesteunpunt kan je helpen om dat idee om te zetten naar een realisatie. Op 13/02 stellen we je 10 innovatoren voor. Samen met hen hebben wij de laatste jaren gewerkt aan de realisatie van hun creatieve ideeën. We willen jou ook inspireren en op weg helpen. Het verhaal van deze 10 innovatoren geeft jou de kans om te leren uit hun moeilijkheden en successen. En zo ook jouw innovatie te realiseren.

Donderdag 13 februari

19.30 uur

Glastuinbouwbedrijf Primato
Lierbaan 196a, 2580 Putte

Deelnemen is gratis maar inschrijven verplicht. Je kan dit telefonisch doen via 016/28 61 02 of via innovatiesteunpunt.be/innoverendoejezo

Innovatiesteunpunt
voor landbouw en platteland